

Чернігівський національний педагогічний
університет імені Т.Г. Шевченка

Факультет початкового навчання

Організація і керівництво
педагогічною практикою
студентів спеціальності
«Дошкільна освіта»

Навчально-методичний посібник для студентів
спеціальності «Дошкільна освіта»

Чернігів 2017 р.

УДК 378.147.091.33-027.22(075.3)
ББК Ч489.518

Навчально-методичне видання

Рецензенти:

Кисла О.Ф. – кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри дошкільної та початкової освіти Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка

Кутеньова Н.Б. – завідувач ДНЗ №72 м. Чернігова

Кошель А.П., Кошель В.М.

Організація і керівництво педагогічною практикою студентів спеціальності «Дошкільна освіта» / А.П. Кошель, В.М. Кошель – Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, 2017 – 73с.

У посібнику узагальнено особливості організації педагогічної практики студентів вищих педагогічних навчальних закладів в умовах ДНЗ – одного із важливих етапів професійної підготовки фахівця у галузі дошкільної освіти. Висвітлено організаційні умови підготовки та проходження студентами педагогічної практики у дошкільних закладах. Визначено зміст педагогічної практики, основні види діяльності, обов'язки та права студента-практиканта, старости групи, групового методиста, керівника практики, подані методичні поради щодо ефективної організації, змісту, форм і методів роботи з дітьми, рекомендації щодо оформлення матеріалів педагогічної практики, а також необхідні для студентів-практикантів ресурси мережі Інтернет та література.

Посібник рекомендовано керівникам педагогічних практик, груповим методистам, студентам вищих педагогічних навчальних закладів, вихователям ДНЗ.

Рекомендована до друку рішенням кафедри дошкільної та початкової освіти Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (Протокол № 6 від 15.12.2016 р.).

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	6
РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДНЗ.....	13
РОЗДІЛ III. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЛІТНІЙ ОЗДОРОВЧИЙ ПЕРІОД.....	18
РОЗДІЛ IV. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (НАВЧАЛЬНА) (РАННІЙ ВІК).....	23
РОЗДІЛ V. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТУДЕНТАМ ДЛЯ УСПІШНОГО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	32
6.1. Клопотання.....	33
6.2. Титульний аркуш звітної документації з педагогічної практики.....	34
6.3. Титульний аркуш щоденника з педагогічної практики.....	35
6.4. Орієнтовна форма ведення щоденника студента-практиканта.....	36
6.5. Титульний аркуш плану-конспекту залікового заняття.....	42
6.5.1. Схеми написання та алгоритм аналізу проведення залікових заходів.....	43
6.5.2. Схема протоколу обговорення відкритого залікового заняття.....	48
6.6. Оцінка нервово-психічного розвитку дітей дошкільного віку.....	50
6.7. Схема звіту про проходження педагогічної практики.....	54
6.8. Схема складання карти передового педагогічного досвіду.....	58
6.9. Характеристика студента-практиканта.....	59
6.9.1. Орієнтовна форма ведення журналу педагогічної практики.....	61
НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ.....	67
ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛА.....	68
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	69

ВСТУП

Сучасний етап розбудови національної системи освіти підвищує вимоги до підготовки вихователів для роботи в дошкільних навчальних закладах. У підготовці педагогічних кадрів спеціальності 6.010101. «Дошкільна освіта» мають бути враховані нові умови функціонування системи дошкільної освіти: зміна співвідношення родинного і суспільного виховання, різноманітність форм суспільного дошкільного виховання і їх відповідність новим завданням і умовам ринкових відносин, варіантність освітньо-виховних програм.

Професійна діяльність майбутнього вихователя потребує вироблення у студентів високого рівня професійних знань, морально-психологічних якостей, науково-педагогічних умінь, індивідуально-психологічних рис, оволодіння ними методами виховного впливу на дітей дошкільного віку. Важливим завданням підготовки студентів у вищих навчальних закладах є формування у майбутніх вихователів активної педагогічної позиції та професійної компетенції щодо реалізації Базового компонента дошкільної освіти в умовах гуманізації педагогічного процесу, що базується на особистісно-орієнтованій взаємодії дитини і педагога.

Розв'язання вказаних завдань у системі підготовки фахівців з дошкільного виховання забезпечується поєднанням фундаментального науково-теоретичного та практично-методичного напрямів. Однією з форм цього поєднання виступає педагогічна практика – невід'ємна частина всього навчально-виховного процесу підготовки майбутніх вихователів.

Педагогічна практика – це один із важливих етапів професійної підготовки фахівця у галузі дошкільної освіти. Вона сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, формуванню професійних умінь і навичок. Основними завданнями педагогічної практики у дошкільних навчальних закладах є:

- виховання професійно значущих якостей особистості педагога;

- забезпечити зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з реальним навчально-виховним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних, виховних та оздоровчих завдань;

- формування потреби в педагогічній самоосвіті.

Залежно від дидактичних цілей і завдань педагогічна практика (освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр») організовується у відповідності до навчального плану спеціальності «Дошкільна освіта» у такому порядку:

Види педагогічної практики та графік їх проведення
(денна та заочна форми навчання)

№ з/п	Вид практики	Курс	Семестр	Тижнів	Форма контролю
1.	Ознайомлювальна навчально-педагогічна	I	II	2	залік
2.	Педагогічна практика (навчальна) (ранній вік)	II	III	2	залік
3.	Педагогічна практика в літній оздоровчий період	II	IV	4	диференц. залік
4.	Педагогічна практика «Молодший вік»	III	V	4	диференц. залік
5.	Педагогічна практика «Середній вік»	III	VI	4	диференц. залік
6.	Педагогічна практика (старший дошкільний вік)	IV	VII	6	диференц. залік
7.	Педагогічна у групах ДНЗ зі спеціалізацією	IV	VIII	6	диференц. залік

Даний методичний посібник призначений для надання конкретних методичних порад студенту-практиканту, майбутньому вихователю. Корисний буде керівникам педагогічних практик, груповим методистам та консультантам з педагогіки і психології, завідуючим, вихователям та всім хто цікавиться проблемами практичної підготовки студентів у ВНЗ.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Сучасний етап розбудови національної системи освіти підвищує вимоги до підготовки педагогів дошкільних навчальних закладів. У підготовці педагогічних кадрів мають бути враховані нові умови функціонування системи дошкільної освіти: зміна співвідношення родинного і суспільного виховання, різноманітність форм суспільного дошкільного виховання і їх відповідність новим завданням і умовам ринкових відносин, багатоваріантність освітньо-виховних програм.

Вищі навчальні заклади, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю «Дошкільна освіта», покликані забезпечити не тільки високий рівень професійних знань і вмінь студентів, оволодіння ними методами виховного впливу на дітей, а й формувати творчу особистість спеціаліста, здатного до самовдосконалення, який зумів би творчо застосувати у педагогічній діяльності набуті знання і вміння. Важливим завданням навчання у вузі є формування у майбутніх вихователів активної педагогічної позиції, що здатна забезпечити самостійне сприйняття ними тих педагогічних інновацій, які значною мірою і становлять зміст педагогічної діяльності.

Розв'язання вказаних завдань у системі підготовки фахівців з дошкільного виховання забезпечується поєднанням фундаментального науково-теоретичного та практично-методичного напрямів. Однією з форм цього поєднання виступає педагогічна практика – невід'ємна частина всього навчально-виховного процесу підготовки майбутніх фахівців.

Педагогічна практика – це один із важливих етапів професійної підготовки фахівця у галузі дошкільної освіти. Вона сприяє поглибленню і закріпленню теоретичних знань, формуванню професійних умінь і навичок. Саме в ході

педагогічної практики студенти впевнюються у правильності свого професійного вибору, переконуються у наявності в них педагогічних здібностей, схильності до роботи з дошкільнятами. Співпраця з досвідченими вихователями-наставниками під час педагогічної практики закладає основи педагогічної майстерності, любові до майбутньої професії.

Програма педагогічної практики у дошкільному закладі передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої виконанням посадових обов'язків вихователя в умовах ДНЗ.

Перед початком педагогічної практики студент-практикант повинен пройти медичний огляд і отримати дозвіл для роботи з дітьми, який зазначений в санітарній книжці практиканта. Крім цього, кафедрою дошкільної та початкової освіти проводиться діагностика рівня готовності студентів до практики у формі методичного допуску.

Самостійному проведенню навчально-виховного процесу в групі передуює ознайомлення студентів-практикантів з дошкільним закладом, організацією його роботи. Практика розпочинається із бесіди студентів з керівником дошкільної установи, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про дошкільний навчальний заклад (його тип, вид, контингент вихованців, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування навчально-виховної роботи прийняті в дошкільному закладі. Завідувач ДНЗ проводить також інструктаж студентів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

Студент-практикант призначається в одну з груп дітей дошкільного віку, у якій він працює (змінюючи по черзі зміни) протягом усього періоду практики.

Для ефективної реалізації програми педагогічної практики у дошкільному закладі має бути складений індивідуальний план роботи студента-практиканта, який затверджує керівник практики.

Тривалість робочого дня студента-практиканта - 6 годин. Робочий день розпочинається о 8 год., закінчується о 14 год. (перша зміна). Друга зміна розпочинається о 12 год., закінчується о 18 год.

Студенти зобов'язані виконувати правила внутрішнього трудового режиму дошкільного закладу, підкорятися розпорядженням адміністрації дитячого садка, працівникам міськвно, інших осіб, які мають право інспектувати дошкільний заклад. Однак, передусім, студент-практикант повинен виконувати вказівки та розпорядження групового методиста практики, без погодження з яким студент-практикант не може бути переведений в іншу групу, залучений до таких видів діяльності в дитячому садку, які не передбачені програмою практики, звільнений від виконання будь-яких видів педагогічної діяльності, які заплановані програмою практики.

Протягом усієї практики студент веде щоденник педагогічної практики, в якому у кінці робочої зміни обговорює та аналізує свою діяльність з вихователем-наставником, отримує консультації щодо наступного робочого дня. Проведену самостійно роботу студент-практикант фіксує в щоденнику (додаток А), який він зобов'язаний щоденно мати при собі в дошкільному закладі і вчасно заповнювати. Щоденник є основною формою поточного звіту студента-практиканта перед груповим методистом та керівником педагогічної практики. Після завершення практики щоденник із виставленими у ньому вихователем-наставником оцінками додається до звітної документації студента-практиканта.

Результати педагогічної практики розглядаються на підсумковій педагогічній раді, в якій беруть участь керівники дошкільної установи, студенти-практиканти та їхні вихователі-наставники, груповий методист практики. На педагогічній раді затверджують характеристики студентів-практикантів, складені вихователями-наставниками. У характеристиці дається

розгорнутий аналіз роботи студента під час практики, його ділових та особистісних якостей і вказується загальна оцінка за педагогічну практику.

Завершальним етапом роботи студента-практиканта є оформлення звітної документації згідно переліку, зазначеного в програмі педагогічної практики та підготовка до участі у підсумковій конференції, за результатами якої виставляється оцінка за практику.

Документація повинна бути оформлена на стандартних аркушах білого паперу і подана на випускову кафедру не пізніше трьох днів після завершення практики у папці зі швидкозшивачем. Документація може бути подана в рукописному вигляді або надрукована на комп'ютері. Титульна сторінка звітної документації обов'язково має бути у друкованому вигляді.

На студентів, які під час проходження практики зараховані на посади, розповсюджується загальне трудове законодавство.

Згідно з Положенням про організацію та проведення практики студентів Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка документація з практики (письмовий звіт, індивідуальний план роботи, щоденник психолого-педагогічних спостережень, характеристика від бази практики, конспекти проведених, занять, виховних заходів та ін.) подається студентами-практикантами на перевірку протягом трьох днів після закінчення практики. Захист практики в університеті проводиться не пізніше, ніж через 10 днів після подання документації.

Оцінки за всі види робіт, що виконуються під час практики, виставляються в журнал практики. Підсумкова оцінка з практики виставляється керівником практики у заліково-екзаменаційну відомість.

Формою підсумкового контролю з усіх видів практики в університеті є залік, оцінка за який виставляється за шкалою ECTS та національною шкалою «зараховано-не зараховано» або «незадовільно-задовільно-добре-відмінно». Вид національної

шкали оцінювання визначається згідно з навчальним планом спеціальності та програмою практики.

Студент, який не виконав програму практики з певної причини (недбале ставлення до обов'язків, недотримання внутрішнього розпорядку бази практики тощо) може бути направлений на повторне проходження практики з обов'язковим виконанням умов, визначених університетом.

Практична підготовка є невід'ємною частиною навчального плану. Незадовільна оцінка з практики може бути підставою для відрахування студента з університету за невиконання навчального плану.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики розглядаються на засіданнях вчених рад факультетів та університету.

Захист практики в університеті.

На захисті присутні студенти-практиканти та комісія, членами якої є керівники-методисти кафедр, факультетські керівники. На засідання комісії можуть бути запрошені фахівці відповідної галузі.

Термін засідання фахової комісії встановлюється факультетським керівником практики та узгоджується із завідувачами кафедрами, завідувачем навчальної практики університету.

На захисті практики студенти-практиканти звітують про проведenu роботу, вказують на труднощі, що виникали під час проходження практики, дають пропозиції щодо поліпшення методів і способів організації практики; демонструють наочність, яку використовували під час практики, доводять її значимість і важливість; розповідають про організацію навчально-виховного процесу в дошкільних установах.

Методисти з фахових дисциплін аналізують проведені студентами заняття, виховні заходи, проводять перевірку виконаних індивідуальних завдань та інших заходів, передбачених програмою практики.

На засіданні фахової комісії у відомість виставляються оцінки; визначаються теми доповідей та виступів, що заслуховуються та обговорюються на підсумковій конференції.

Підсумкова науково-методична конференція на факультеті є останнім етапом, що завершує практику.

Проводить її керівник практики на факультеті. На конференцію запрошуються декан факультету, завідувач фахової кафедри факультету та всі посадові особи які долучені до її організації.

Конференція проводиться наступного тижня після підведення підсумків практики на кафедрі, відповідальній за організацію та проведення практики.

У конференції беруть участь всі студенти-практиканти, групові керівники, методисти фахових кафедр, представники закладів, організацій та установ, де відбувалась практика.

На конференцію запрошуються студенти, які в наступному році будуть проходити таку ж практику.

На конференцію студенти готують доповіді, повідомлення, у яких висвітлюють досвід роботи студентів, фахівців відповідних галузей, демонструють змістовну наочність.

За умови, якщо програмою практики передбачено характеристику на студента-практиканта з місця проходження практики, така характеристика подається разом зі звітною документацією та зберігається в особовій справі студента.

Звітна документація (журнал практики, інші методичні матеріали) зберігаються на відповідній кафедрі 1 рік після закінчення студентом навчання в університеті.

Студенти-заочники залежно від педагогічного досвіду та з урахуванням характеру іншої практичної діяльності поділяються на три групи:

1) студенти, які працюють у закладах освіти за обраним фахом;

2) студенти, які працюють в закладах освіти не за обраною спеціальністю;

3) студенти, які не мають педагогічного досвіду.

Студенти першої групи звільняються від педагогічних практик на підставі наданих ксерокопії трудової книжки, завіреної начальником відділу кадрів, та позитивної характеристики з місця роботи.

Студенти другої групи звільняються від першої педагогічної практики на підставі наданих ксерокопії трудової книжки, завіреної начальником відділу кадрів, та позитивної характеристики з місця роботи. Студенти проходять педагогічну практику на випускному курсі протягом 4 тижнів без відриву від виробництва за місцем проживання, їм надається можливість проходити практику в базових закладах освіти м. Чернігова.

Студенти-заочники третьої групи проходять всі педагогічні практики за місцем проживання та в базових закладах освіти м. Чернігова протягом 4 тижнів.

Організацію та керівництво педагогічною практикою студентів-заочників здійснюють кафедри педагогіки, фахові кафедри, факультетські / інститутські керівники.

Вимоги щодо організації, порядку проходження педагогічної практики, звітної документації, порядку захисту практики, форми контролю та ін. для студентів заочної форми навчання такі ж, як і для студентів денної форми навчання.

РОЗДІЛ II

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

В УМОВАХ ДНЗ

Зміст усіх видів практики визначається у програмах педагогічної практики, затверджених Вченою радою університету.

Бази практики

Базами педагогічної практики є дошкільні навчальні заклади, із якими укладено відповідні угоди про проведення педагогічної практики студентів.

Бази практики в особі їх перших керівників разом із вищим навчальним закладом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики, здійснюють контроль за її ходом. У базових дошкільних навчальних закладах створюються необхідні умови для успішного виконання студентами завдань практики. На кафедрі оформляються методичні паспорти дошкільних навчальних закладів, що є базою педагогічної практики.

Якщо студент бажає пройти педагогічну практику в іншому місці йому потрібно привезти з бази практики (не пізніше ніж за 2 тижні до початку наступної конференції) – «клопотання» за підписом керівника дошкільної установи. Для керівництва педагогічною практикою студентів призначаються досвідчені викладачі кафедри, що мають досвід роботи у дошкільному навчальному закладі, практичні працівники, що є викладачами кафедри.

Організація практики

Методичне керівництво практикою студентів забезпечують викладачі кафедри дошкільної та початкової освіти. Студенти, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», проходять також практику зі спеціалізації «Англійська мова» під керівництвом викладачів кафедри мов та методик їх викладання.

Керівництво педагогічною практикою доручається викладачам, що мають базову фахову освіту та стаж роботи у дошкільних закладах. Керівництво педагогічною практикою здійснюють кафедральний керівник практики та групові методисти.

Педагогічна практика розпочинається настановчим інструктажем, в якому беруть участь студенти-практиканти, викладач-керівник практики та вихователі навчальних закладів, де студенти проходять практику.

На інструктажі керівник педпрактики зачитує наказ ректора про проходження педагогічної практики студентами і розподіл їх за окремими навчальними закладами, а також ознайомлює студентів та педагогів з метою, основними завданнями та особливостями організації педагогічної практики.

Керівник педагогічної практики:

- готує наказ про проведення педагогічної практики;
- забезпечує планування, організацію і облік результатів практики;
- устанавлює зв'язок з базами проведення практики, укладає з керівниками навчальних закладів та відділів освіти угоди; розподіляє студентів за базовими закладами для проходження практики;
- проводить настановчу та підсумкову конференції для учасників різних видів практик;
- координує діяльність викладачів, які задіяні у практиці;
- вибірково відвідує різні форми організації студентами-практикантами педагогічної діяльності, вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практики;
- у співпраці з методистами, викладачами практики аналізує діяльність студентів-практикантів, вивчає документацію, оцінює роботу студентів.
- складає загальний звіт про проходження педагогічної практики.

Груповий методист:

- здійснює керівництво усіма видами роботи студента під час педагогічної практики, організовує роботу підгрупи студентів-практикантів, зокрема:

- виявляє недоліки в організації практики та вживає заходи щодо їх усунення;

- розподіляє студентів разом із керівником бази практики у вікові групи дітей, знайомить студентів з адміністрацією і працівниками;

- допомагає студентам скласти індивідуальний план практики, конкретизувати зміст практики відповідно до програми;

- разом зі студентами відвідує й аналізує заняття, інші навчально-виховні заходи, в т. ч. й різні форми методичної роботи, які проводять практиканти;

- відвідує, аналізує і оцінює залікові заходи студентів;

- консулює студентів під час планування, підготовки і проведення навчально-виховних та методичних заходів;

- затверджує плани-конспекти занять та інших форм навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного віку;

- розробляє завдання студентам з психолого-педагогічного вивчення дітей раннього та дошкільного віку, дитячого колективу, допомагає практикантам у вивченні індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку;

- дає індивідуальні консультації студентам щодо побудови відносин з дітьми, вихователями і керівниками дошкільних навчальних закладів, викладачами, студентами, працівниками управлінь освіти; допомагає у розв'язуванні психологічних проблем, які виникають;

- контролює виконання студентами індивідуальних планів проходження практики;

- разом із адміністрацією бази практики організовує педагогічну раду чи нараду працівників з оцінювання роботи студентів;

- готує студентів до участі у підсумковій конференції, допомагає в оформленні матеріалів до виставки;
- перевіряє звітну документацію студентів;
- бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з практики;
- бере участь у диференційованому оцінюванні роботи студентів, виставляє загальну оцінку;
- складає звіт про підсумки практики, рівень підготовки студентів з фахових дисциплін і подає його керівнику практики;
- оформляє документацію для оплати роботи працівників базових закладів з керівництва практикою студентів.

Староста групи студентів-практикантів:

- веде облік відвідування студентами практики;
- повідомляє студентам інформацію керівників і методистів про консультації, зустрічі, зміни в розкладі;
- виконує доручення керівників практики і групових методистів;
- подає груповому методисту інформацію щодо графіка проведення студентами навчально-виховних заходів;
- організовує роботу з підготовки та збору методичних матеріалів, засобів навчання до виставки, яка проводиться на звітній конференції.

Студент-практикант:

- бере участь у настановчій і підсумковій конференціях;
- дотримується графіку роботи, встановлений для даного виду практики, своєчасно повідомляє керівника практики про причини відсутності;
- вивчає спеціальну педагогічну, методичну і психологічну літературу, яку рекомендовано для кожного виду практики;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується і проводить навчально-виховну роботу з дітьми;

- звертається до керівника, методиста, адміністрації базового закладу з усіх питань, що виникають у процесі практики;

- вносить пропозиції з удосконалення навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі, на базі якого проводиться практика;

- упродовж практики веде щоденник, оформлює звітну документацію, готує звіт про виконання завдань практики.

Студент-практикант призначається у одну з груп дошкільного навчального закладу, у якій він працює (чергуючи 1-шу та 2-гу зміну) протягом усього періоду практики.

Для якісної організації практики студенту-практиканту, слід пам'ятати і про те, що вона тільки тоді може стати ефективним засобом підготовки до педагогічної діяльності, коли у самого студента є бажання, прагнення стати хорошим вихователем, коли він свідомо організовує процес своєї професійної самоосвіти і самовиховання, коли він усвідомлює відповідальність за виховання і розвиток підростаючого покоління.

РОЗДІЛ III.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

В ЛІТНІЙ ОЗДОРОВЧІЙ ПЕРІОД

Неможливо переоцінити позитивний вплив літнього періоду на організм людини будь-якого віку. Особливої турботи потребує і здоров'я дитини дошкільного віку. Основна задача літнього періоду – загальне оздоровлення дитячого організму. Навчально-виховна робота влітку здійснюється в процесі спілкування з природою, через гру, художню і рухливу діяльність, посилену працю.

Мета практики: формування у студентів уявлення про особливості роботи дошкільного закладу в літній оздоровчий період і самостійне оволодіння функціями діяльності вихователя.

Завдання практики:

1. Вивчати особливості діяльності дошкільного навчального закладу, спостерігати та аналізувати роботу вихователів, вивчати кращий педагогічний досвід в умовах літнього оздоровчого періоду.

2. Самостійно виконувати функції вихователя дітей дошкільного віку.

3. Оволодіти основними методичними підходами до роботи з дітьми дошкільного віку в літній оздоровчий період.

4. Ознайомитись з видами та особливостями планування навчально-виховної роботи в умовах літнього оздоровчого періоду.

5. Формувати індивідуальний стиль в педагогічній діяльності.

6. Удосконалювати культуру педагогічної діяльності (культура мовлення, культура спілкування, культура зовнішнього вигляду).

7. Формувати уміння ведення щоденника педагогічних спостережень та удосконалити навички самостійної роботи з дітьми в літній період.

8. Виховувати інтерес до майбутньої професії та бажання працювати з дітьми в літній період, враховуючи їх особливості.

9. Формувати навички самостійної організації побутової, ігрової і навчальної діяльності дітей.

10. Розвивати творчість студентів, формувати вміння застосовувати свої теоретичні знання на практиці.

11. Самостійно готувати та проводити різні види занять, застосовувати нетрадиційні форми їх проведення з дітьми дошкільного віку.

12. Ознайомитися з умовами організації і керівництва навчально-виховною роботою дітей у різновікових групах.

13. Вчити проводити методи діагностики діяльності (гра, праця) дітей дошкільного віку.

14. Організовувати та проводити специфічні форми роботи з дітьми в літній період (загартування, купання у водоймах та ін.).

15. Організовувати роботу з батьками, вивчати кращий досвід сімейного виховання.

16. Готувати інформацію для виступах на педрадах, семінарах, конференціях, батьківських зборах;

17. Розвивати вміння якісно та охайно вести документацію з педагогічної практики.

Основним змістом педагогічної практики в літній оздоровчий період є самостійне виконання студентами функцій вихователя груп дошкільного віку: материнської, розвиваючої, діагностичної і корекційної, комунікативної, конструкторсько-організаційної, координуючої, функції професійного самовдосконалення.

При виконанні функцій вихователя студентам надається право використовувати варіативні програми і методики.

1. Охорона і зміцнення здоров'я дітей (материнська функція).

Студенти повинні створювати найкращі умови для фізичного розвитку дітей, охорони здоров'я, необхідно приділяти увагу і загартуванню дитячого організму. Ця функція виявляється також і в забезпеченні позитивного емоційного стану кожної дитини і групи, в турботливому, лагідному відношенні до дітей. Вона включає вміння створювати умови для нормального протікання процесів життєдіяльності, психологічно комфортний клімат кожної дитини.

В період педагогічної практики в літній оздоровчий період студенти-практиканти проводять наступні форми роботи з фізичного виховання:

- фізкультурний відпочинок (кожного тижня);
- фізкультурне свято (на останньому тижні практики);
- ранкову гімнастику з елементами танцю, аеробіки на свіжому повітрі (щодня);

- заняття з розвитку рухів в ігровому сюжеті або рухливій грі (щодня);

- індивідуальну роботу з розвитку рухів (щодня).

Конспекти всіх форм роботи по фізичному вихованню студенти розробляють самостійно і додають до звітної документації.

2. Розвиваюча (виховуюча та навчальна).

Студент в процесі своєї взаємодії з дітьми повинен намагатися формувати в них цілісні основи відношення до дійсності. Навчальна функція виражається в стимуляції і управлінні активністю дошкільника, в результаті якої у нього формуються знання, уміння і навички. Головна мета навчання дошкільників не передавання готових знань, а формування здібностей, інтересу до самостійного їхнього здобування.

Розвиваюча функція передбачає реалізацію освітньої програми дошкільного закладу.

Особливу увагу під час літньої практики слід звернути на вирішення задач екологічного виховання дошкільників. Під час практики проводяться:

- екологічні свята;

- екологічні розваги (1 раз на тиждень);

- екологічні заняття або екологічної казки (4-6 разів на місяць).

Робота з екологічною казкою ведеться за визначеною системою, яка включає розповідь казки, її театралізацію, гру-бесіду дійових осіб з дітьми, гру-драматизацію.

Конспекти екологічних казок, занять, свят і розваг студенти розробляють самостійно і представляють їх у звітній документації.

3. Діагностична і корекційна.

Реалізація цих функцій передбачає наявність у студента умінь використовувати елементарні засоби діагностики рівня інтелектуального і особистісного розвитку дитини. Дуже важливо виявити і ті затруднення, які відчуває дитина в значущих для нього видах діяльності, в установленні взаємовідношень з оточуючими.

4. Комунікативна.

Ця функція виявляється в стилі взаємовідносин між студентом і вихователем, студентом, дітьми та їх батьками. Вона включає вміння встановлювати педагогічно доцільні відносини з дітьми.

регулювати спілкування і взаємовідносини в групі дітей не тільки одного віку, але й різного віку.

Регулюючи взаємодію дітей, студенту рекомендується затвердити у різновіковій групі наступні правила:

- старші допомагають молодшим, коли ті просять;
- молодші не заважають старшим працювати та гратися;
- не можна відбирати іграшку у іншої дитини, бити чи ображати його, руйнувати його роботу або псувати продукти праці;
- молодші завжди можуть бути присутніми при будь-якому занятті і по мірі сил і бажання брати участь в ньому;
- студент не змушує дітей брати участь у заходах.

5. Конструкторсько-організаторська функція.

Ця функція включає:

- вміння студентів створювати умови для успішного розвитку і виховання дитини;
- планувати навчально-виховний процес;
- володіти набором варіативних методик і педагогічних технологій, здійснювати їх відбір і застосовувати у відповідності з певними умовами;
- творчо брати участь у перетворенні предметного середовища, яке оточує дитину;
- проектувати розвиток дитини в системі навчально-виховної взаємодії.

Кожний студент виготовляє один дидактичний посібник необхідний для навчання дошкільників.

6. Координуюча.

Реалізація цієї функції полягає в об'єднанні і узгодженні змісту і направленні педагогічного впливу на дитину.

Студент здійснює координацію діяльності помічника вихователя, музичного керівника та інших співпрацівників дошкільного закладу. Узгоджує свою діяльність з вихователем-напставником, методистом, медичним персоналом в рамках освітнього процесу всього дошкільного закладу; систематично співпрацює з батьками і особами, які їх замінюють.

В ході літньої педагогічної практики студенти повинні встановити діловий, побудований на довірі контакт в роботі з колективом батьків.

Перший етап – трансляція батькам позитивного образу дитини. Завдяки цьому з самого початку між молодим вихователем і батьками складуються доброзичливі відносини з установкою на майбутнє ділове співробітництво.

Другий етап – трансляція батьками знань, які допомогли б їм у вихованні дитини в сім'ї і знань про дитину, які неможливо отримати в сім'ї, але які можуть бути цікавими для батьків (дані соціометричного дослідження групи, особливості спілкування дитини з однолітками, досягнення дитини в продуктивних видах діяльності, уявлення дошкільника про щастя і горе і т.п.).

7. Функція професійного самовдосконалення.

В діяльності студента-практиканта особливо важлива роль відводиться самоосвіті і самовихованню. Широке коло знань, знайомство з якими допомагає професійному зросту молодого педагога. Те, на чому зупиниться студент в процесі самоосвіти, багато в чому залежить від його інтересів, направленості, ціннісних орієнтацій, установок. Студент-практикант, який входить в новий колектив, завжди відчуває невпевненість в своїх силах і здібностях, яка в цілому знижує успішність його діяльності під час практики. Впевненість в собі, навпроти, допомагає будувати відношення зі своїми новими колегами в бажаному напрямку.

Звітна документація формується у такій послідовності:

1. Звіт за педагогічну практику.
2. Характеристика на студента.
3. План навчально-виховної роботи.
4. Щоденник педагогічних спостережень з аналізом проведеної роботи.
5. План конспект фізкультурного свята (на останньому тижні практики) з протоколом обговорення.
6. - Детальний план-конспект ранкової гімнастики з елементами танцю, аеробіки на свіжому повітрі та ін.
7. . Скарбничка з конспектами різних видів занять і розваг.
8. Дидактичний посібник.

РОЗДІЛ IV. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (НАВЧАЛЬНА) (РАННІЙ ВІК)

Метою педагогічної практики у групах дітей раннього віку є набуття студентами досвіду навчання і виховання дітей другого та третього років життя в умовах суспільного дошкільного виховання.

Діяльність студентів під час педагогічної практики має спрямовуватися на виконання таких завдань:

Розвиток та вдосконалення вмінь спостерігати та аналізувати педагогічний процес у групах дітей раннього віку дошкільного закладу, визначати його своєрідність та навчально-виховну ефективність.

Оволодіння навичками навчально-виховної роботи з дітьми другого та третього років життя.

Удосконалення умінь спостерігати та аналізувати розвиток дитини раннього віку, використовуючи різні методи психолого-педагогічної діагностики.

Ознайомлення з організаційно-педагогічною та методичною роботою у групах дітей раннього віку.

Формування гуманістичної спрямованості майбутніх вихователів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Для ефективної реалізації основних завдань і програми педагогічної практики у групах дітей раннього віку мають бути враховані такі умови її організації:

Перед початком педагогічної практики кафедрою дошкільної та початкової освіти проводиться діагностика рівня готовності студентів до практики у формі методичного допуску, метою якого є діагностика рівня педагогічних знань та практичних навичок роботи з дітьми раннього віку, а також накопичення студентами методичного матеріалу для практики. Студенти самостійно готують і естетично оформляють конспекти занять з різних розділів програми (не менше п'яти), добирають дидактичні та рухливі ігри

для дітей 2-3 років (не менше десяти), загадки, вірші, потішки, пісеньки, інший мовленнєвий матеріал. У «методичних скарбничках» студенти можуть також подати зразки чи описи цікавих наочних посібників для роботи з дітьми раннього віку, створені самими студентами чи запозичені з методичної літератури, журналів «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», «Розкажіть онуку», «Психолог довілля» тощо.

Практика проводиться у групах дітей другого, третього року життя у дошкільних навчальних закладах, які є філіалами кафедри дошкільної педагогіки. Під час розподілу студентів перевага надається дитячим установам, у яких функціонує не менше двох груп раннього віку, тому там може працювати підгрупа не менша, ніж із 4 студентів-практикантів.

Протягом усієї практики студент веде щоденник педагогічної практики, який він зобов'язаний щоденно мати при собі в дошкільному закладі і вчасно заповнювати.

Щоденник є основною формою поточного звіту студента-практиканта перед груповим методистом та керівником педагогічної практики. Після завершення практики щоденник із виставленими у ньому вихователем-наставником оцінками додається до звітної документації студента-практиканта.

Протягом педагогічної практики студенти проводять такі залікові заходи: один режимний момент; два заняття; одну гру (вид гри студент вибирає самостійно).

Організація педагогічної практики:

ПОЧАТОК ПРАКТИКИ

Комплексне вивчення студентами роботи вихователя під час педагогічної практики у групах дітей раннього віку.

Студенти спостерігають за роботою вихователя (2 дні в першу зміну і 1 день в другу). Далі працюють на робочому місці вихователя (чергуючи 1 та 2 зміни), враховуючи перспективний план.

Ознайомлення з базою проходження педагогічної практики і комплексне вивчення специфіки їхньої роботи відбуватиметься за такими напрямками:

- ознайомлення з дитячим дошкільним закладом, бесіда з завідувачем, методистом, медичним працівником;

- вивчення документації яку веде вихователь (перспективний план, календарний, щоденник групи дітей раннього віку тощо);

- ознайомлення з методами та формами роботи вихователя за яким закріплено студента;

- складання і затвердження індивідуального плану роботи студента-практиканта (протягом першого тижня педагогічної практики у групах дітей раннього віку).

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Під час практики студенти виконують таку роботу:

Знайомляться з професійними функціями вихователя групи дітей раннього віку, вивчають специфіку його роботи.

Вивчають документацію, яка ведеться в групах (щоденник групи, карта нервово-психічного розвитку дитини тощо).

Оцінюють відповідність змісту навчально-виховного процесу до вимог державних освітніх програм та Базового компонента.

Аналізують діяльність вихователя. Звертають увагу на його педагогічну майстерність, наявність усіх її складових: гуманістичної спрямованості, професійних знань, педагогічних здібностей і вмій.

Спостерігають за педагогічною технікою вихователя. Особливу увагу звертають на застосування ним серії мовних і немовних засобів комунікації, аналізують їх.

Поповнюють, уточнюють та впроваджують у практику теоретичні знання з дошкільної педагогіки, дитячої психології, фахових методик, ураховуючи специфіку роботи в групах дітей раннього віку.

Набувають умінь здійснювати оздоровчу, виховну й освітню роботу з орієнтацією на сучасні дослідження в галузі дошкільного виховання.

Оцінюють нервово-психічний розвиток дітей раннього віку. Визначають рівень функціонування ігрових умінь вихованців.

Виготовляють наочні посібники з метою їх подальшого застосування в педагогічному процесі дошкільного навчального закладу (дидактичний матеріал для формування сенсорної культури, розвитку мовлення).

У процесі педагогічного спілкування застосовують особистісно-орієнтовані підходи до дітей.

Студент повинен знати:

- програмні документи дошкільного навчального закладу;
- методичні вимоги до ведення педагогічного щоденника;
- основні інструктивні матеріали по організації і регламентації роботи, встановлені в ДНЗ;
- основні закономірності виховного процесу у групах дітей раннього віку дошкільного закладу у психолого-педагогічному, фізіолого-гігієнічному та методичному відношеннях;
- специфіку роботи вихователя у дошкільному закладі;
- основні функції вихователя у дошкільному закладі;
- основні форми і засоби організації морально-естетичного, фізичного, екологічного, розумового та трудового виховання в ДНЗ;
- історію ДНЗ, етапи його розвитку.

Студенти повинні вміти:

- визначати освітньо-виховні завдання в роботі з дітьми раннього віку;
- використовувати в практичній діяльності рекомендації направлені на вирішення освітньо-виховних завдань в групах дітей раннього віку;
- індивідуально взаємодіяти з кожним вихованцем;

– створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат в групі дітей раннього віку;

– управляти своєю поведінкою у взаєминах з дітьми і колегами, дотримуючи витримку, педагогічний такт і самовладання;

– бачити нове, прогресивне в області педагогіки і організації роботи з дітьми і використовувати це в своїй роботі;

– планувати навчально-виховний процес: ставити мету, цілеспрямовано відбирати засоби, методи і прийоми організації навчально-виховного процесу; складати конспекти різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати навчально-виховного впливу;

– реалізовувати мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми, будувати роботу з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;

– організовувати педагогічне спілкування з вихованцями на основі особистісно-зорієнтованих навчально-виховних технологій;

– застосовувати різноманітні методи, спрямовані на творче виконання завдань всебічного розвитку і виховання дітей у сучасних умовах;

– керувати різними видами діяльності дітей дошкільного віку, будувати взаємини з дошкільниками на основі взаєморозуміння і партнерства;

– проводити діагностику знань, умінь і навичок дітей дошкільного віку;

– проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей;

– створювати умови для цікавого змістовного життя дітей у дитячому садку протягом дня;

– організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми;

- складати план-конспект заняття і продуктивно його реалізовувати;
- узагальнювати і засвоювати прогресивний педагогічний досвід;
- забезпечувати охорону здоров'я та фізичний розвиток дітей,
- дотримуватись санітарно-гігієнічних вимог.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ:

Перелік індивідуальної звітної документації з педагогічної практики (навчальна) (ранній віку):

1. Індивідуальний план роботи студента-практиканта.
2. Щоденник педагогічної практики.
3. Журнал з педагогічної практики.
4. Звіт про проходження педагогічної практики.
5. Конспекти проведених студентом-практикантом відкритих залікових занять (4 з різних розділів програми) із протоколами їх обговорення та оцінкою.
6. Конспекти проведених студентом-практикантом 3-х залікових ігор (дидактична, рухлива, сюжетно-рольова) із протоколами їх обговорення та рекомендованої оцінки.
7. Конспект проведеної студентом залікової форми життєдіяльності дітей (прогулянки, свята, розваги, ігри-драматизації, вистави лялькових театрів).
8. Психолого-педагогічна характеристика дитини дошкільного віку з протоколами діагностичних завдань.
9. Характеристика студента-практиканта, видана дошкільним закладом.
10. Передовий педагогічний досвід вихователя ДНЗ.

Відповідність суми набраних балів за національною та європейською шкалою ECTS виставляється студенту-практиканту лише при наявності позитивної характеристики від бази практики.

**Критерії оцінювання роботи студентів
під час проходження практики**

Кількість набраних балів	За шкалою ECTS	За національною шкалою
90-100	A	відмінно
83-89	B	добре
75-82	C	
68-74	D	
60-67	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Шкала оцінювання роботи студентів на педпрактиці:

90-100 балів - зараховано / **відмінно (A)**;

75-89 балів - зараховано / **добре (BC)**;

60-74 балів - зараховано / **задовільно (DE)**;

1-59 балів - не зараховано / **незадовільно (FX)**.

Для здобуття оцінки за шкалою ECTS A (90-100) «відмінно»

Для здобуття оцінки «відмінно» потрібна не лише бездоганна фундаментальна теоретична підготовка з психолого-педагогічних дисциплін, відмінні знання з методик та вміння застосовувати їх для вирішення конкретних практичних завдань, зразкова поведінка, творчий підхід до реалізації змісту планів-конспектів, відвідування та аналіз занять інших практикантів, відмінне проведення власних залікових заходів, а й якісне оформлення звітної документації згідно переліку програми практики.

Оцінка «добре» ставиться за старанну роботу студенту, якщо він виявив належну теоретичну підготовку з психолого-педагогічних дисциплін, добре засвоїв та вмів застосовувати знання з методик для вирішення конкретних методичних завдань, застосовує новітні технології навчання, але допускає незначні

педагогічні, методичні чи мовні помилки, відвідував заняття вихователів, студентів-практикантів, брав участі у їх обговоренні, якісно підготував документацію та вчасно подав її на перевірку.

Оцінка «задовільно» ставиться тим, хто виявив базову теоретичну підготовку з психолого-педагогічних дисциплін, виконував вимоги, але з серйозними недоліками в знаннях і слабкою ініціативністю в роботі, не в змозі самостійно без допомоги методиста застосувати теоретичні знання для вирішення конкретних методичних завдань, вчасно подав документацію на перевірку, але їй бракує повноти, зустрічаються мовні та методичні помилки.

Оцінку «не задовільно» отримує той, хто не виявив належної теоретичної підготовки з психолого-педагогічних дисциплін, недобросовісно відносився до роботи в ДНЗ, допускав грубість по відношенню до дітей, удався до антипедагогічних дій, не відвідував заняття вихователів, студентів-практикантів, не брав участі у їх обговоренні, не гідно поведився під час практики, а також за недотримання графіка проходження педагогічної практики та низьку якість оформлення звітної документації.

Оцінювання практики відбувається з урахуванням результатів спостереження за діяльністю студента в процесі практики на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу працівникам дошкільного навчального закладу;
- думок, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації студента;
- аналізу участі студента у підсумковій науково-методичній конференції за результатами педагогічної практики, його внеску в підготовку матеріалів до виставки;

- самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності і якості виконаної роботи.

За кожен вид діяльності студентам виставляється диференційована оцінка.

Захист звіту

Захист звітів про практику відбувається перед комісією, яка визначається і затверджується на засіданні кафедри.

Захист практики може проводитись, в окремих випадках, і на місцях практики. Тоді до складу комісії включають керівника практики університету, яка забезпечує її проходження згідно наказу.

Оцінюючи практику, враховують: характеристику студента, що дана з бази практики, зміст та якість виконаної роботи та результат захисту перед комісією.

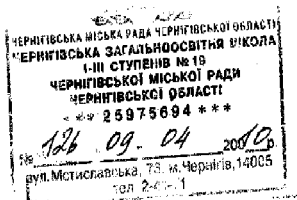
У випадку отримання студентом незадовільної оцінки студент зобов'язаний пройти практику повторно.

**РОЗДІЛ V.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТУДЕНТАМ ДЛЯ
УСПІШНОГО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ**

6.1. Клопотання

Зразок клопотання (відношення) з бажаного для студента місця проходження педагогічної практики

Ректору Чернігівського національного

педагогічного університету

імені Т. Г. Шевченка

професору Носку М. О.

директора ЗНЗ №19 м. Чернігова

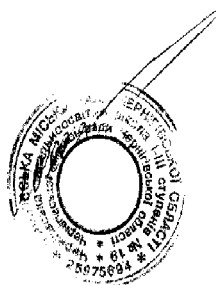
Шелупець Л. Г.

Відношення

Директор ЗНЗ №19 м. Чернігова Шелупець Л. Г. не заперечую проти проходження педагогічної практики у літньому дитячому таборі при ЗНЗ №19 студентки II курсу 24 групи факультету початкового навчання Закревська Дар'я Сергіївна на період з 07.06.2010 по 24.06.2010 року.

Проходження практики гарантую.

Директор ЗНЗ №19 м. Чернігова

Шелупець Л. Г.

**6.2. Титульний аркуш
звітної документації з педагогічної практики**

Чернігівський національний педагогічний
університет імені Т.Г.Шевченка

Кафедра дошкільної
та початкової освіти

Звітна документація
з навчально-педагогічної практики
у групах дітей раннього віку
студентки II курсу 23 групи
факультету початкового навчання
спеціальності «Дошкільна освіта»
Овчиннік Наталії Вікторівни

Місце проходження практики: ДНЗ №72 м. Чернігова

Дата проходження практики: 27. 03. по 30. 04. 2017р.

Оцінка « » _____

Груповий керівник: Кошель В.М.

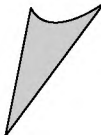
Чернігів 2017р.

6.3. Титульний аркуш щоденника з педагогічної практики

Чернігівський національний педагогічний
університет імені Т.Г. Шевченка

Щоденник
з навчально-педагогічної практики
студентки II курсу 23 групи
факультету початкового навчання
спеціальності «Дошкільна освіта»
Мікрюкової Валерії Юріївни
ДНЗ №76 «Золота рибка» м. Чернігова
з 31 вересня по 23 жовтня 2017р.

Чернігів 2017р.

6.4. Орієнтовна форма ведення щоденника студента-практиканта

2 сторінка. Список дітей групи.

Список дітей:

1. Коваленко Вікторія Валеріївна
2. Коршун Тетяна Миколаївна
3. Мінакова Катерина Олександрівна
4. Петровська Марина Володимирівна
5. Рой Аліна Анатоліївна
6. Сметаніна Катерина Олександрівна
7. Тимченко Євгенія В'ячеславівна
8. Ткаченко Поліна Олегівна
9. Тополь Євгенія Віталіївна
10. Шиш Юлія Сергіївна

3 сторінка. Режим дня групи.

Складові режиму дня для дітей 3-го року життя:

тривалість періоду неспання, години, які відводяться на різні види діяльності дитини - 5 1/2, 6 1/2 год.; тривалість денного сну - 2 - 2 1/2 год.; інтервали між прийомами їжі - 3 1/2 - 4 год.; прогулянки два рази на день по півтори години.

4 сторінка. Комплекси ранкової гімнастики Орієнтовне наповнення: комплекс складається із 4-5 вправ, кожна повторюється 4-6 разів, стрибки 10-12 разів; загалом тривалість гімнастики біля 5 хвилин, вправи пропонуються в сюжетній формі з різних вихідних положень для різних м'язових груп.

5-6 сторінки Перспективний план навчально-виховної роботи на тиждень.

Перспективний план навчально-виховної роботи складається у вигляді сітки і містить тему і мету з таких занять:

- з методики розвитку мови і орієнтування в оточуючому (5-6);
- з розвитку рухів (3);
- з образотворчої діяльності і конструювання (3);
- з музики (2).

7...9...12.... сторінки. Зміст та аналіз діяльності студента-практиканта за кожен день.

Осінь-чарівниця.

1 жовтня. Ранок.

Зустріч дітей. Бесіда про проведені вихідні. Де вони були? З ким зустрічалися?

Спостереження за змінами у природі: звернення увагу на те, що із рота іде пар і на вулиці стало холодно (Чи гріє сонечко зранку?).

Р/Г «Сонечко і дощик»

Індивідуальна робота з Артуром та Мирославою - повторення заклички до сонечка «Вийди, вийди сонечко».

Трудова діяльність - доручення Маші і Софії полоти квіти (за допомогою вихователя); виховання любові до живих істот.

Д/Г «Назви колір» - спрямована на продовження навчання дітей називати овочі, фрукти, їх колір.

КГН - спрямовані на звернення уваги на правильність тримання ложки.

Мовленнєва діяльність природничого спрямування.

Тема: «Осінь - золота пора».

Програмовий зміст: звернути увагу дітей на осінні зміни в природі, навчити їх спостерігати за цими змінами; продовжити збагачувати словник дітей; активізувати вживання прикметників та дієслів; закріпити назви червоного і жовтого кольорів; розвивати елементарні навички та правила користування пензликом; виховувати інтерес до малювання.

Матеріали та обладнання: ілюстрація «Осінь»; аудіоапаратура; пензлики; альбомні аркуші паперу; червона і жовта фарба.

Хід заняття

1. Організаційний момент. Слухання пісні.
2. Розгляд ілюстрації «Осінь» (що зображено, які листочки, якого кольору, скільки їх: один чи багато).
3. Р/Г «Збери листочки».

4. Мотивація: був сильний вітер, позривав листочки з дерев, а поки вони летіли дотолу, вони втратили своє забарвлення. Давайте розмалюємо їх.

5. Процес творення.

6. Підсумок. Повторити вірш «Осінь».

Музична діяльність (за планом музичного керівника).

Прогулянка

Спостереження за осінніми листочками: Якого вони кольору? Скільки їх? Чи однакові вони за розміром, формою?

Д/г «Відгадай і назви»

Р/г «По рівенькій доріжці»

Індивідуальна робота з Мирославою - д/г «Один-багато».

Гра «Букет для мами» - спрямована на розвиток уяви та фантазії дітей (колективна робота).

Р/г «Сонечко і дощик»

Р/г «Біжіть до мене»

Самостійні ігри дітей.

Аналіз дня:

Діткам дуже сподобалася сьогоднішня тема. Заняття для них було не менш цікавим, вони з задоволенням виконували поставлені вихователем завдання.

Сьогодні дітки гралися у такі ігри:

Гра «Букет для мами» мабуть найбільше сподобалась дітям, адже вони дуже люблять своїх матусь та сумують за ними у садочки. Малята хотіли зробити мамам приємний сюрприз.

Р/г «Сонечко і дощик» - спрямована на вдосконалення навичок бігу. Діткам дуже сподобалась ця гра, вони проявляли неабияку активність. Кожен намагався показати гарний результат, не відставати від інших. Досягнення хороших результатів дуже радувало дітей.

Д/г «Назви колір» - спрямована на розвиток уваги, зв'язного мовлення; на виховання дружніх стосунків. У грі закладена мета спілкування дітей один з одним та з вихователем. Діти дуже добре

сприйняли гру та завзято висловлювались, вихователь у свою чергу контролював процес, щоб кожен мав змогу сказати і його не перебивали.

Д/г «Відгадай і назви» - спрямована на розвиток уваги, пам'яті. Дітки досить швидко розв'язували поставлені вихователем задачі. Дітки пропонували і свої варіанти, дуже цікаві, і це було великим стимулом для інших діток. Всі завдання були виконані на «відмінно».

Р/г «По рівненькій доріжці» - спрямована на вдосконалення навичок ходьби, присідання. Дітки добре сконцентрувалися на завданні, були дуже зосереджені на ньому. Завдяки цьому в них все добре виходило. Вихователь допомагала дітям, заохочуючи їх.

Р/г «Біжіть до мене» - спрямована на розвиток навичок діяти за сигналом вихователя. На мою думку, вміння діяти за сигналом є дуже важливим для дітей. Водночас це дуже допомагає вихователю організувати дітей. Діти весело бігали навипередки, звичайно, їм було трохи складно одразу пристосуватися до таких умов, але у процесі гри, самі того не розуміючи, вони розвивали в собі це вміння.

День пройшов добре та весело.

Орієнтовні питання письмового аналізу умов та змісту навчально-виховного процесу в групі дітей раннього віку.

1. Обладнання групи та її естетичний стан.

а) санітарний стан приміщення, його освітлення та температурний режим згідно з визначеними нормами. Наявність графіків провітрювання і щоденних прибирань та їх дотримання. Наявність іграшок, меблів, їх відповідність педагогічним і гігієнічним вимогам;

б) педагогічне та естетичне оформлення інтер'єру групи: раціональне розташування іграшок, меблів, дидактичного матеріалу.

2. Виконання режиму дня.

а) відповідність режиму до віку і стану здоров'я дітей (для дітей різних підгруп). Фіксація часу, який фактично витрачається персоналом на режимні моменти;

б) перевірка раціональності розподілу обов'язків між вихователем та його помічником під час організації та проведення режимних процесів: годування, вмивання тощо.

в) здійснення принципів поступовості, наочності та індивідуального підходу під час організації роботи з дітьми.

Спостереження за роботою вихователя в першу та другу половину дня.

а) опис прийомів, які використовує вихователь для організації дітей під час одягання, роздягання, умивання. Турбота вихователя про здоров'я та емоційний стан дітей. Опис прийомів, які застосовує педагог для виховання активності, самостійності під час формування культурно-гігієнічних навичок, знань і вмінь з різних розділів програми на заняттях (спільні з дорослим дії, показ і пояснення, нагадування, контроль і оцінка використання емоційно-ігрових моментів);

б) зміст самостійної діяльності дітей в ігровій кімнаті та на прогулянці (ігри, спостереження, робота з розвитку мови і рухів, предметної і художньої діяльності), планування та методика керівництва нею.

4. Емоційний мікроклімат у групі, характер ставлення персоналу групи до дітей, настрої дітей протягом дня (збуджений, плаксивий, бадьорий), характер ігрових взаємовідносин.

5. Аналіз документації, яка ведеться, в групі.

Орієнтовний облік навчально-виховної роботи з дітьми:

1. Висновки щодо виконання програмових вимог у роботі з дітьми.

2. Аргументи, які підтверджують висновок,

3. Пропозиції для подальшої педагогічної діяльності.

В аналізі слід не тільки обґрунтувати ефективність прийомів педагогічної діяльності вихователя, а також вказати імена дітей, які

засвоюють або навпаки не засвоюють програмових вимог, запропонувати подальшу роботу з такими дітьми.

Методичне забезпечення: друковані і рукописні розробки конспектів занять, режимних моментів, що призначені для використання в умовах дошкільного навчального закладу, а також журнали «Дошкільне виховання», «Палітра педагога», «Розкажи онуку» тощо.

У додатках, вміщених далі, подаємо вимоги до підготовки звітної документації з педагогічної практики, зразки оформлення титульних сторінок, схеми складання індивідуальних планів проходження практики, конспектів занять, виховних та методичних заходів, психолого-педагогічних характеристик дітей раннього та дошкільного віку, аналізу різних форм навчально-виховної роботи з дітьми, студентами педагогічного вищого навчального закладу тощо. Додатки допоможуть студентіві у виконанні завдань педагогічної практики.

6.5. Титульний аркуш плану-конспекту залікового заняття

Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т.Г. Шевченка

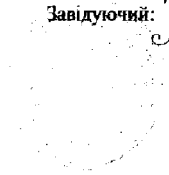
Кафедра дошкільної та
початкової освіти

План-конспект залікового заняття
з розділу: художньо-естетичний розвиток
на тему: «Магічна карта»
студентки IV курсу 47 групи
(заочна форма навчання)
факультету початкового навчання
спеціальності «Дошкільна освіта»
Олексієнко Тетяни Олександрівни

Оцінка: «5» відмінно

Вихователь: А.В. Шумченко

Завідуючий: С.І. Луданик

Чернігів 2012

6.5.1. Схеми написання та алгоритм аналізу проведення залікових заходів

Схема конспекту заняття

Тема заняття:

Мета (програмовий зміст заняття):

Обладнання (матеріал, необхідний для заняття):

Організація обстановки на занятті: указати, як буде розміщено у групі демонстраційний та роздавальний матеріал, фізкультурне обладнання, атрибути до гри тощо; розташування столів, розміщення дітей за ними, інші важливі деталі обстановки.

Попередня робота з дітьми: перерахувати всі форми роботи в щоденному житті, які готують дітей до сприймання матеріалу на занятті.

Хід заняття:

1 Вступна частина (початок заняття): детально описати методичні прийоми та зміст роботи, спрямовані на організацію переходу дітей від ігрової чи побутової діяльності до навчання, зосередження уваги дітей та зацікавлення їх змістом заняття.

2. Основна частина: детально розкрити послідовність проведення всіх видів навчальної діяльності дітей на занятті, навести зміст розповідей та пояснень, запитань до дітей, описати ігрові прийоми, вправи, усі форми практичної діяльності дітей на занятті та прийоми керівництва діяльністю дітей.

3. Заключна частина (підсумок заняття): описати методичні прийоми підведення підсумків заняття, навести зміст заключної розповіді вихователя.

4. Використана література: указати посібники, методичні розробки, хрестоматії, іншу літературу, якою користувалися під час підготовки та проведення заняття.

5. Студент-практикант: _ (Підпис)

Схема аналізу заняття в ДНЗ (навчальної діяльності).

Реалізація вихователем професійних умінь:

1. Яка тема заняття (математичний зміст) і мета (математичне завдання)? Яку мету переслідує введення нового терміна чи поняття (познайомити, сформулювати уявлення, учити виокремлювати суттєві

ознаки, використовувати для розвитку певних пізнавальних процесів тощо)?

2. Чи відповідають логіці побудови заняття його мета (відповідність послідовності дібраних завдань меті заняття, які завдання переважають – тренувальні, репродуктивні, частково-пошукові або творчі)? Яке місце сюрпризного моменту (з якою метою вводиться казковий герой, чи є він наскрізним, чи з'являється вперше)?

3. Внутрішня структура заняття (види діяльності – спілкування, пізнавальна, перетворювальна, оцінно-контрольна)? Чи була актуалізація попередніх знань? Чи створена проблемна ситуація під час ознайомлення з новим матеріалом? Як використовується наукова термінологія, чи немає підміни спрощеними термінами?

4. Наскільки грамотно вихователь застосовує математичну термінологію?

5. Наскільки чітко й логічно вихователь пропонує запитання? Як реагує на відповіді дітей? Які прийоми допомоги використовує?

6. Як сплановано й витримано заняття в часі? Чи доцільно розподілено види діяльності дітей на занятті?

7. Чи витримано вимоги здоров'язбереження дітей (фізхвилинки, навантаження тощо)?

8. Як ураховано індивідуальні особливості дітей групи? Як організовано індивідуалізацію діяльності дітей на занятті? Чи немає підміни індивідуалізації картками, які за своєю суттю мають на меті контроль?

9. Які форми й засоби організації навчальної діяльності використано педагогом (як сполучено фронтальні, групові та індивідуальні форми роботи)?

10. Як залучено наочність? Яке її естетичне оформлення й дієвість у процесі формування понять і способів діяльності? Чи не використано наочність лише як ілюстрацію?

11. Чи вдалося вихователю забезпечити «зворотний зв'язок»? Якими прийомами вихователь створював ситуацію успіху, коригування дій дітей, організовував співпрацю між дітьми, а також педагога і дітей?

12. Які моменти заняття виявились найбільш вдалими? Не зовсім вдалими?

13. Який підсумок заняття?

Які рекомендації можна дати щодо поліпшення проведення заняття із формування елементарних математичних знань у дошкільників?

Схема аналізу ігрової діяльності дітей.

Реалізація вихователем професійних умінь:

1. Добір ігор із урахуванням вікових особливостей дітей та рівня їх розвитку.
2. Поступове ускладнення ігор у відповідності зі зміною обсягу та рівня знань дітей.
3. Пояснення дітям правил гри.
4. Забезпечення активності та зацікавленості всіх дітей.
5. Володіння технікою мовлення.
6. Правильне, грамотне, образне, красиве мовлення.
7. Оцінювання діяльності дітей у грі залежно від вікових та індивідуальних особливостей.
8. Імпровізування.
10. Систематичний контроль і допомога дітям під час гри залежно від її етапу.
11. Використання прийомів взаємного навчання дітей в іграх.
12. Роль вихователя в організації ігрової діяльності.

Орієнтовний план спостереження за ігровою діяльністю дітей упродовж дня

1. Проаналізувати за результатами спостереження: чи розуміє вихователь свою роль у керівництві ігровою діяльністю дітей; використання гри з метою виховання моральних якостей у дітей.
2. Як вихователь враховує рівень розвитку ігрової діяльності під час планування.
3. Наскільки повно відбито в змісті гри події або явища, який характер рольових і дружніх взаємин між дітьми; яке закінчення гри.
4. Аналіз роботи вихователя щодо збагачення дітей знаннями про явища, які були відбиті у грі (за перспективними та календарними планами освітньої роботи).
5. Методична доцільність і виправданість внесення тієї чи іншої іграшки в групу в кімнату.
6. Чи було запропоновано дітям обговорення гри, яка закінчилася; чи формується у дітей оцінне ставлення як до виконання своєї ролі в грі, так і до гри в цілому.

Схема спостереження за сюжетно-рольовою грою дітей Мета спостереження: вивчення стану та рівня розвитку ігрової діяльності; методична допомога в організації ігрової діяльності дітей; вивчення або узагальнення досвіду роботи вихователів; з'ясування рівня володіння дітьми ігровими навичками та вміннями (за вимогами програми); використання для всебічного розвитку особистості дитини тощо.

Умови для виникнення та розвитку гри: розташування та зберігання іграшок; ігровий режим; емоційний тонус дітей; наявність ігрового простору тощо.

Відбиття у перспективному та календарному планах питань керівництва сюжетно-рольовими іграми дітей: планування роботи щодо збагачення уявлень дітей; висування завдань виховного характеру; взаємозв'язок гри з іншими видами діяльності дітей; аналіз ігрової діяльності плані освітньої роботи з дітьми (виписка з плану освітньої роботи) тощо.

Методика керівництва ігровою діяльністю дітей дошкільного віку: методи та прийоми впливу вихователя на діяльність дітей під час сюжетно-рольової гри.

Необхідно зазначити, що на тривалість гри першорядний вплив мають знання дітей про ті факти й явища довкілля, які потім відбиваються й усвідомлюються дошкільнятами в самостійній ігровій діяльності.

Орієнтовні показники тривалості спільної гри:

4-й рік життя - до 40 хв.;

6-й рік життя - до 1,5 години.

5-й рік життя - до 60 хв.;

7-й рік життя - до 1,5 години.

Критеріями визначення взаємин дітей у спільній грі можуть бути:

- взаємодія з однолітками (вміння не заважати одноліткам організувати гру або брати участь у спільній грі);
- уміння гратися довго, із захопленням, зосереджено;
- знання норм поведінки і використання позитивних форм у спілкуванні з однолітками (розмовляти спокійно, ввічливо попросити, запропонувати другові свою іграшку, поступатися роллю, допомагати);
- виявлення почуттів емпатії (співпереживання, співчуття, радість від спілкування з однолітками тощо).

Схема аналізу виховного заходу (розваги, свята)

1. Виховні та освітні завдання розваги (заходу), їх відповідність до вікових особливостей дітей.

2. Прийоми і методи, які застосовувалися студентами для активізації дитячого сприйняття.

3. Створення емоційно – естетичного ставлення до розваги.

4. Доцільність добору необхідного матеріалу: музика, літературні твори, види театру, декорації тощо.

5. Виконавчий рівень учасників, їх артистичні вміння: володіння елементами сценічного мовлення і руху.

6. Якість розробки сценарію розваги.

7. Активність дітей під час розваги, їх емоційний настрій, враження, переживання.

8. Виховна цінність розваги.

Схема аналізу сформованості культурно-гігієнічних навичок у дошкільників

1. Створення умов щодо формування й розвитку культурно-гігієнічних навичок дошкільників:

а) під час їжі – сервірування столу (наявність серветок, столових приборів відповідно до віку дітей тощо), розташування дітей за столами тощо;

б) під час умивання - наявність індивідуального рушника, мила в кожній дитини, зручний доступ до вмивальників тощо;

в) під час одягання – наявність необхідної кількості шаф у роздягальній кімнаті, забезпечення вільного доступу до них кожній дитині тощо.

2. Наявність систематичного й послідовного формування й розвитку культурно-гігієнічних навичок. Під час спостережень звертати увагу на:

а) охайність їжі, а саме: вміння дітей правильно тримати ложку й хліб, пережовувати їжу, користуватися серветкою, тихо виходити після їжі із-за столу, дякувати, користуватися лише власним столовим прибором;

б) навички вмивання, а саме: вміння закривати рукава, намилувати руки до появи піни, змивати мило, насухо витирати руки, охайно вішати рушник;

в) навички одягання й роздягання, а саме: вміння розстібати гудзики, знімати одяг, охайно вішати його;

г) врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей.

6.5.2 Схема протоколу обговорення відкритого залікового заняття

Протокол обговорення відкритого залікового заняття «В чистім тілі – чистий дух», проведеного студентом-практикантом Бондаренко О.О.
– в ДНЗ №54 «Віночок» м. Чернігова

24.09. 2012

м. Чернівці

Присутні:

Завідувач ДНЗ №54 «Віночок»
Методист ДНЗ №54 «Віночок»
Вихователь ДНЗ №54 «Віночок»
Студент-практикант

Труш А.А.
Попружна О.О.
Борисенко В.А.
Бондаренко О.О.

Порядок денний: обговорення відкритого залікового заняття «В чистім тілі – чистий дух», проведеного студентом-практикантом Бондаренко О.О.

Слухали: Бондаренко О.О. з самоаналізом заняття «В чистім тілі – чистий дух». Вона зазначила: програмовий зміст заняття було досягнуто в процесі заняття ми повторили назви та закріпили призначення органів людини, розвивали дрібну моторику рук, виховували охайність. Діти були організовані і уважні.

Виступали:

Борисенко В.А.: заняття пройшло добре, програмовий зміст досягнуто, дітям було цікаво в процесі заняття, мова студента-практиканта емоційна, літературна. Чітко дотримана структура заняття, враховані індивідуальні та вікові особливостей дітей в процесі проведення заняття. Пропоную оцінити заняття «В чистім тілі – чистий дух» проведеного студенткою Бондаренко О.О. на «відмінно».

Попружна О.О.: зазначила, що студентка вміло організувала роботу в процесі заняття і як результат відмічалась висока активність та уважність дітей.

Труш А.А.: зазначила, що заняття «В чистім тілі – чистий дух», проведене студенткою-практиканткою Бондаренко О.О. на високому методичному рівні, програмовий зміст реалізовано в повному обсязі, чітка організація сприяла активному сприйнятті вихователя та правильного виконання поставлених перед дітьми завдань. Емоційне мовлення позитивно вплинуло на настрій дітей. Заслугує оцінки «відмінно».

Ухвалили: заняття «В чистім тілі – чистий дух», проведеного студентом-практикантом Бондаренко О.О. оцінити на «відмінно».

Завідувач ДНЗ №54 «Віночок»

Труш А.А.

6.6. Оцінка нервово-психічного розвитку дітей дошкільного віку

У професійній діяльності вихователя вивчення психіки дошкільника носить практичну спрямованість, орієнтоване на підвищення ефективності навчання і виховання дітей.

Знати особливості кожної дитини педагогу необхідно для забезпечення індивідуального підходу у вихованні дітей.

Без цього неможливі ефективне виконання вихователем своїх обов'язків, творчий підхід у його роботі. Повноцінне виконання вихователем професійних функцій неможливо без усвідомлення ним своєї ролі у виховному процесі з дошкільниками. Для дошкільника вихователь виступає старшим, розумним товаришем, партнером по співпраці, завжди готовим надати допомогу.

Для грамотно організованого педагогічного процесу необхідно знати індивідуальні психологічні особливості дітей. На початку навчального року дитячий колектив неоднорідний за рівнем розвитку і соціальної підготовленості. У кожній віковій групі рівень розвитку вихованців істотно відрізняється. Оцінка особливостей індивідуального розвитку дітей при цьому має велике значення для подальшої роботи. Попередньо провівши психолого-фізіологічну діагностику вікових груп, слід групувати дітей за рівнями їх розвитку, враховуючи такі компоненти:

- пізнавальні психічні процеси (мовлення, мислення, пам'ять, увага);
- емоційну сферу;
- соціальну компетентність.

Для психологічного обстеження дітей у дошкільному закладі практичний психолог користується різними діагностичними методиками.

Для оцінки психічного розвитку вихованців дошкільного закладу практичний психолог використовує карти психічного фону розвитку дитини, які дозволяють визначати індивідуальні особливості розвитку дітей, спостерігаючи за їхніми проявами ініціативи у різних життєвих сферах (творча, вміння ставити мету і проявляти вольове зусилля, комунікативна, пізнавальна).

Результативне заповнення нормативних карток розвитку дає можливість отримати цілісне уявлення про розвиток дітей за усіма

сферами життєдіяльності, що дозволяє вихователям своєчасно вносити зміни в навчально-виховний процес.

За результатами психодіагностичних досліджень практичний психолог зобов'язаний вести відповідну документацію і статистичну звітність: протоколи діагностичних досліджень, аналітичні довідки, індивідуальні картки психологічного супроводу дитини.

Наводимо приклад діагностичних методик (журнал Психолог-дошкілля №12-(17), грудень 2010р.).

КОПЮВАННЯ МАЛЮНКА

Ця методика дає змогу визначити рівень розвитку сенсомоторної координації дітей від 15 місяців до 3 років.

Методика базується на показниках норми розвитку передобразотворчої та образотворчої діяльності В. Манової-Томової.

Для кожної вікової категорії пропонуються різні завдання. Кожне завдання передбачає 2–3 спроби.

Матеріали: аркуш паперу (20 x 20), простий олівець.

Вік дитини: 15 місяців.

Зміст завдання: дорослий креслить олівцем кілька ліній на аркуші паперу, потім дає дитині і спостерігає, чи почне вона ним користуватися.

Оцінка: норма, коли під час однієї з трьох спроб дитина взяла олівець і почала рухати ним, незалежно від того, чи залишається на аркуші слід.

Вік дитини: 18 місяців.

Зміст завдання: дорослий у присутності дитини щось креслить або малює олівцем на папері, але так, щоб дитина не бачила. Потім кладе аркуш перед нею і дає олівець.

Оцінка: норма, коли під час однієї з двох спроб дитина робить хоча б два-три рухи олівцем і залишає слід.

Вік дитини: 21 місяць.

Зміст завдання: аркуш паперу слід покласти на темну поверхню, щоб він чітко окреслювався. Дорослий говорить: «Можеш креслити олівцем на цьому аркуші, не виходячи за його

межі? Ось так (показує)». Потім дає олівець дитині. При кожній спробі дитина отримує новий аркуш.

Оцінка: завдання вважається виконаним, якщо під час хоча б однієї зі спроб дитина креслить у межах аркуша.

Вік дитини: 2 роки (24 місяці).

Зміст завдання: дитина отримує аркуш паперу та олівець. На цьому ж аркуші дорослий креслить одну-дві вертикальні лінії і просить дитину зробити те ж саме. Незалежно від того, накреслить вона їх чи ні, він креслить горизонтальну лінію і знову просить накреслити таку саму. Якщо дитина малює карлочки, замість вертикальних і горизонтальних ліній, то завдання повторюється на іншому аркуші. Завдання можна подати у вигляді драбини чи хреста.

Оцінка: позитивна оцінка – якщо дитина на одному з двох аркушів накреслила чітко горизонтальні або вертикальні лінії.

Вік дитини: 2 роки і 6 місяців (30 місяців).

Зміст завдання: перед дитиною кладеться аркуш паперу та олівець. Із одного боку аркуша дорослий малює коло і просить дитину намалювати те саме. Інструкцію можна дати у такому вигляді: «Намалюй кульку (м'ячик)».

Оцінка: позитивно оцінюється виконання завдання, коли один раз виходить коло з двох кривих замкнених ліній, початок і кінець лінії збігаються. Правильність кола не береться до уваги.

Вік дитини: 3 роки (36 місяців).

Зміст завдання: перед дитиною кладеться аркуш паперу та олівець. Дорослий говорить і малює: «Зараз я тобі намалюю кульку. А ти зумієш? Намалюй і ти кульку з ниточкою, як моя». Після виконання дорослий каже: «Тепер намалюй яблуко, але з хвостиком». Якщо дитина не починає малювати, дорослий сам малює, а потім знову просить дитину.

Оцінка: з трьох спроб дві мають відповідати таким критеріям: утворення кривої замкненої лінії і ставлення дитини до намальованого, як до якогось зображення (одне – куля, а друге – яблуко).

МЕТОДИКА «ПРАМІДА»

Методика застосовується для виявлення рівня розвитку співвідносних дій із орієнтуванням на величину, ведучої руки,

координації рухів у процесі нанизування. Матеріали: пірамідка із 3–4 кілець різного розміру, однакових за кольором.

Процедура обстеження. Дитині пропонується розібрати пірамідку. Якщо дитина не розбирає, дорослий робить це сам, і пропонує дитині зібрати її. Якщо дитина не виконує, дорослий починає подавати їй кільця по одному, щоразу показуючи жестом, що їх потрібно надягати на паличку. Потім пропонує виконати завдання самостійно.

Оцінка: завдання виконане, якщо враховуються величини кілець; як результат – зібрані всі кільця відповідно до розміру. Звертається увага на точність і скоординованість рухів; на те, якою рукою дитина нанизує кільця, а якою підтримує пірамідку.

МЕТОДИКА «УКЛАДАННЯ ФОРМ»

(Різновид методики «Мисочки»)

Мета: виявлення рівня здатності співвідносити дії, орієнтуючись на величину, координувати рухи рук у процесі вкладання форм.

Зміст методики. Дорослий показує дитині, як із великого куба дістати менший, після чого ставить їх перед дитиною і пропонує зібрати.

Оцінка. Показник виконано, якщо дитина збирає куби відповідно до їх величини. Звертається увага на спосіб виконання (примірювання чи зорове співставлення). Допускається зробити не більше трьох спроб.

Матеріали: куби-вставки (чотирикутні мисочки) одного кольору з різницею в довжині ребра 3 см.

Для різних вікових груп добирається різна кількість кубів:

- 1 р. 3 міс., 1 р. 9 міс. – 2 куби (10 см, 7 см);
- 1 р. 9 міс., 2 р. – 3 куби;
- 2 р., 3 р. – 4 куби.

МЕТОДИКА НА ОРІЄНТАЦІЮ У ПРИМІЩЕННІ

Вік дитини: 2-й рік життя.

Зміст методики. У природній ситуації, при проведенні режимних процесів, під час гри дитині пропонується виконати певні дії. Наприклад: «Покажи, де в нас рибки», «Знайди, де годинники», «Покажи, де твій горшечок», «Йди мити руки».

Оцінка. Завдання вважається виконаним, якщо дитина виконує всі чотири вказівки.

Вік дитини: 3-й рік життя.

Зміст методики. У бесіді з дитиною виявити, чи добре вона орієнтується, відшукуючи найуживаніші побутові предмети, іграшки, в розташуванні меблів і самих кімнат.

Оцінка. Завдання вважається виконаним, якщо дитина відповідає на більшість запитань.

МОДИФІКАЦІЯ МЕТОДИКИ НА ДОСЛІДЖЕННЯ ТОЧНОСТІ РУХІВ В УМОВАХ ЗМІНИ ПОЗИ ТІЛА

(Автор В. Якунін)

Мета: дослідження точності рухів в умовах зміни пози тіла.

Зміст методики. Дитина сидить перед столом. На столі закріплений аркуш цупкого паперу (50 x 50 см), посередині намальована крапка – центр. Навколо крапки – 8 кругів на відстані 3 см один від одного.

Дитині зав'язують очі, одна рука на коліні: дорослий бере іншу руку, торкається вказівним пальцем цієї руки до заданого центру і повертає її в початкове положення, потім дитину просять повторити рух самостійно (кожною рукою тричі). Рухи виконуються в шести положеннях:

дитина сидить прямо;

відхилившись на 20 см назад;

стоячи прямо на відстані 5 см від кришки стола;

стоячи з поворотом на 45° праворуч;

сидячи з поворотом на 45° праворуч;

сидячи з поворотом на 45° ліворуч.

Оцінка. Для дітей 2–3 років середнє відхилення рухів від заданої точки для правої руки 69 мм, для лівої – 71,4 мм.

6.7.Схема звіту про проходження педагогічної практики

Схема звіту про проходження педагогічної практики

1. Загальні відомості про місце і час педагогічної практики.
2. Характеристика виконання індивідуального плану студента: позитивні та негативні сторони, труднощі, які виникли під час практики, чим обумовлені; яка робота проводилася для успішного завершення практики.
3. Значення практики для оволодіння педагогічною майстерністю.
4. Пропозиції щодо поліпшення організації і проведення педагогічної практики.

Підпис студента практиканта:

ЗВІТ

про проходження навчально-педагогічної практики
у групах дітей раннього віку

Я, студентка IV курсу 43 групи (заочної форми навчання) факультету початкового навчання спеціальності «Дошкільна освіта» Богдан Юлія Григорівна, проходила навчально-педагогічну практику у групах дітей раннього віку в дошкільному навчальному закладі (ясла садок) №4 «Марите» компенсуючого (санаторного) типу м. Славутич Київська обл. з 01 по 26 жовтня 2012 року.

Перед початком педагогічної практики я пройшла медичний огляд і отримала дозвіл для роботи з дітьми дошкільного віку, який зазначений в моїй медичній книжці. На настановчій конференції було проведено інструктаж про мету завдання, порядок проходження практики, техніку безпеки та виробничої санітарії, після чого було озвучено бази проходження педагогічної практики у групах дітей раннього віку для кожного студента. Згідно з наказом про проходження педагогічної практики у групах дітей раннього віку я була направлена в ДНЗ №4 «Марите» компенсуючого (санаторного) типу м. Славутич Київська обл.

Педагогічна практика розпочалася бесідою з керівником дошкільної установи Івашко Н.І., у ході якої я отримала загальні

відомості про дошкільний навчальний заклад (його тип, вид, контингент вихованців, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізналася, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дітей раннього віку та які форми планування навчально-виховної роботи прийняті в дошкільному навчальному закладі. Завідувач ДНЗ провела також інструктаж щодо охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки, внутрішнього розпорядку та виробничої санітарії.

Під час практики провела всі залікові заходи, передбачені програмою практики: три залікові заняття, одну гру та один режимний момент, які оцінювалися спеціально. Усі заняття та ігри були обговорені з вихователем, методистом та завідувачем ДНЗ. Практика у ДНЗ допомогла виробити багато практичних умінь та навичок.

В результаті практики я поглибила свої знання з дошкільної та загальної педагогіки, вікової психології, педіатрії та ін., сформувала професійно-педагогічні вміння і навички по організації роботи з дітьми раннього віку, розвинула вміння аналізувати результати своєї діяльності.

Після кожного заходу, вихователь давала свої коментарі та рекомендації с приводу того, як покращити роботу. Вихователь завжди давала мені можливість попрацювати самостійно, без підказок. У групі було чимало дидактичного матеріалу, що відповідав програмі. Це полегшувало роботу на заняттях і сприяло оптимізації часу.

Під час проходження педагогічної практики була виконана значна за обсягом розвивальна, виховна та навчальна робота, яка проводилась згідно індивідуального плану. Мною було проведено ряд занять та ігор. Діти добре сприйняли тимчасову заміну вихователя і сумлінно ставились до процесу. Широко використовувалась уся різноманітність дидактичних засобів і прийомів, поєднання різних підходів до дітей. Проведення виховної роботи було б просто неможливим без активної підтримки вихователя.

Перш ніж провести захід, його потрібно скласти і підготувати до проведення. Тому я завжди планувала свою роботу з дітьми. Спираючись на навчальну, розвивальну та виховну мету, я будувала конспекти занять, ігор. Перш за все я прагнула забезпечити активну інтелектуальну роботу дітей, використовуючи різні форми роботи, урізноманітнюючи завдання, добираючи матеріал, що становив певний інтерес для дошкільнят, як естетичний, так і пізнаваний. Так як увага маленьких діток на одному виді діяльності затримується недовго, я намагалася запобігати цьому і використовувати різні види діяльності, проводити побільше дидактичних та, насамперед, рухливих ігор.

Сказати, що дітям було легко, я не можу. Вони вчилися та розвивалися разом зі мною, можливо саме тому нам було легше. Стараючись розповісти їм щось цікаве, нове, даючи їм цікаві завдання, я збагачувала і їх знання, і свої. Мені було цікаво шукати додатковий матеріал, адже мені хотілося не просто проговорити все заняття, а дійсно щось донести до малят. Використання засобів наочності допомагало кращому сприйманню і засвоєнню навчального матеріалу. Адже те, що можна побачити власними очима, запам'ятовується краще. Я завжди намагалася зробити так, щоб на занятті була присутня цікава наочність. Під час проведення занять були деякі труднощі, адже це найменші дітки, але ми з ними завжди могли впоратись.

У процесі спілкування з дітьми я намагалася давати їм змогу формулювати свою думку, пропонувала їм вибудовувати свої відповіді у формі повних речень, допомагаючи їм, але не настирливо, а за допомогою навідних запитань. Своїм завданням я вважала допомогти дітям розкритися і намагалася бути у цьому їм помічником. Тому у роботі з дітьми я намагалася враховувати їх вікові, психологічні, фізіологічні та, навіть, соціальні особливості кожного.

Всі заняття, ігри та заходи, які передбачалися у календарному плануванні, були проведені відповідно до тем тижнів і на всіх заняттях було досягнуто мети.

Отже педагогічна практика у групах дітей раннього віку дала змогу випробувати себе в ролі вихователя групи раннього віку, виробила вміння проводити різні типи занять, застосовувати різні методи й форми роботи, які активізують пізнавальну діяльність дітей.

Педагогічна практика поглибила, закріпила мої знання з фахових і психолого-педагогічних дисциплін, здобуті в університеті, дала змогу застосувати їх на практиці. Ця практика дала мені можливість розвивати та вдосконалювати свої практичні уміння і навички. Людині, що має наміри працювати в дошкільному навчальному закладі, необхідно вчитись контролювати свою мову, потік своїх думок.

Працівники і діти, з якими я зустрічалася під час проходження педагогічної практики, дуже доброзичливі та дружелюбні люди.

Можу зазначити, що завдяки навчально-педагогічній практиці, я розширила свій педагогічний досвід.

26.10.2017р. (підпис) Богдан Ю.Г.

6.8.Схема складання карти передового педагогічного досвіду

Форма титульної сторінки

1. Автор досвіду

2. Нотація досвіду роботи (провідна ідея, мета, новизна, практична значущість). В анотації необхідно подати характеристику набутого в роботі досвіду за інноваційним потенціалом:

- модифікаційний, який пов'язаний з удосконаленням, раціоналізацією відомих методик, ідей тощо;

- комбінаторний, який полягає в нових конструктивних поєднаннях відомих ідей, методик виховної роботи;

- авторський, радикальний – впровадження оригінальних ідей, форм, методів роботи;

- зазначити рівень актуальності досвіду (для конкретного дитячого колективу, для конкретного дошкільного закладу чи закладу зі схожими умовами, для певного регіону, у загальнодержавному масштабі);

- вказати репрезентабельність досвіду роботи, тобто його тривалість, підтвердження у роботі інших педагогів, дошкільних установ;

- обґрунтувати відповідність досвіду вимогам раціонального використання часу, засобів, витрат.

3. Ким і коли схвалений цей досвід роботи.

4. Форми впровадження (опис у методичних рекомендаціях, проведення консультацій, семінарів, семінарів-практикумів, участь автора досвіду у педагогічних читаннях, науково-практичних конференціях, публікація матеріалів досвіду на сторінках періодичної педагогічної преси).

Крім опису кращого досвіду роботи вихователя ДНЗ у формі запропонованої вище карти передового педагогічного досвіду, студенти-практиканти можуть оформити буклет, розгортку чи іншу наочну форму презентації цього досвіду роботи.

6.9. Характеристика студента-практиканта

Характеристика

студентки-практикантки 3 курсу 35 групи
факультету початкового навчання ЧНПУ ім. Т.Г.Шевченка
Пятниці Ганни Дмитрівни

Проходила педагогічну практику в дошкільному навчальному закладі №45 з 01 по 26 жовтня 2012 року в групі раннього віку. Протягом цього періоду студентка познайомилась з дитячим колективом, вивчила психолого-педагогічні особливості окремих дошкільнят.

Студентка-практикантка будувала роботу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їх розвитку; керувала різноманітними діяльностями дошкільників, будувала взаємини з дітьми на основі взаєморозуміння та партнерства; створювала умови для цікавого та змістовного життя дітей у дитячому садку протягом дня; організовувала дитячий колектив, проводила індивідуальну та групову роботу з дітьми; широко застосовувала особистісно-орієнтовані підходи до дітей; спостерігала за педагогічною технікою вихователя; створювала та підтримувала сприятливий морально-психологічний клімат в групі.

Доручення керівництва виконувала швидко, охайно та добросовісно. При цьому проявляла інтерес до роботи колективу (музичного та фізичного керівників, методиста, вихователя...). Брала участь в музичних заняттях, уроках фізкультури. Ганна Дмитрівна підготувала і провела серію занять з художньо-естетичного, мовленнєвого, сенсорного розвитку, були проведені дидактичні, рухливі та сюжетно-рольові ігри.

Заняття, проведені студенткою, були змістовними і цікавими з дотриманням структурних елементів. Для здоров'язбереження дітей використовувала фізкультхвилинки, різноманітні вправи, стежила за втомлюваністю дітей.

Студентка ретельно готувалась до кожного заняття, вдало добирала додатковий матеріал, наочність, що давало їй можливість

вести заняття у швидкому темпі, залучати до роботи всіх дітей. Дошкільнята були зацікавлені, не відчували втоми.

Ганна Дмитрівна брала активну участь у виготовленні наочних посібників з метою їх подальшого застосування в педагогічному процесі дошкільного закладу (дидактичний матеріал для формування сенсорної культури, розвитку мовлення...), тим самим брала активну участь в роботі ДНЗ.

Студентка виконувала правила внутрішнього трудового режиму дошкільного закладу, підкорялася розпорядженням керівництва, дотримувалась санітарно-гігієнічних вимог. Ганна Дмитрівна зарекомендувала себе як грамотний, відповідальний та уважний до дітей працівник, який вміє застосовувати на практиці знання, отримані в ЧНПУ ім. Т.Г.Шевченка. Їй властиві витримка, самовладання, доброзичливість, старанність, ініціативність, педагогічний такт.

У процесі педагогічної практики студентка активно поповнювала, уточнювала та впроваджувала у практику теоретичні знання з фахових дисциплін, враховуючи специфіку роботи в групі раннього віку. Студентка має гарну фахову та методичну підготовку. Ганна Дмитрівна показала своє вміння діяти самостійно і без підказок. Також за час проходження практики студентка освоїла необхідні для роботи практичні навички. В цілому якість виконаної нею роботи можна оцінити на «відмінно». Рекомендую оцінити педагогічну практику студентки-практикантки Пятниці Ганни Дмитрівни на «відмінно».

26 жовтня 2012 р.

Завідувач ДНЗ №4

Вихователь

(Бранд І.Я.)

(Селюченко Л.В.)

6.9.1.Орієнтовна форма ведення журналу педагогічної
практики

ЧЕРНИГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ
ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

ЖУРНАЛ
З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

студента - практиканта

зі спеціальності «Дошкільня освіта»

Траценко Марина Іванівна, 53 група
Створено за допомогою сервісу www.fotozoo.com

Груповий методист: Кочень З.М.

Методист з педагогіки і психології: Кочень З.М.

Чернівці 2016р.

Направлення на практику

Студент-практикант Гуцмовай Олена Олександрівна
(п.п.)

Направляється на практику в ДНЗ "Смієлка"
с. Пауль Чернівецької області
(назва ДНЗ)

Термін проходження практики вересень - грудень

Керівник практики _____
(підпис)

/ І.М.Кочубай
(п.п.)

Доцент факультету
початкового навчання
початкового
навчання _____
(підпис)

/ О.В.Бобур
(п.п.)

ДНЗ Душко Тетяна Валентинівна, Івано-Франківська

Адреса Чернівецька обл., Чернівецький р-н, с. Пауль

№ телефону 3 944 8450

Електронна скринька _____

Завідувач Душко Тетяна Валентинівна

Медичний працівник Гуцма Олена Вікторівна

Методист Гуцма Маріяна Семеновна

Психолог Гуцма Надія Іванівна

Вихователь-наставник Гуцма Олена Михайлівна

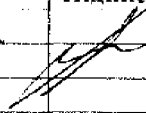
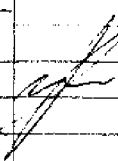
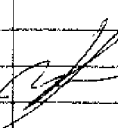
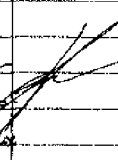
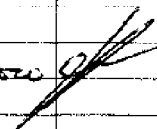
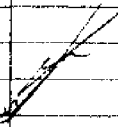
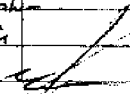
**Облік відвіданих студентом-практикантом занять
вихователів**

№	Дата, час	Вікова група	Тема заняття	Розділ програми	Підпис вихователя
1	05.10	середня	Олімп - тривимця	фізич. вихов.	<i>[підпис]</i>
2	9.00-9.25		(математика)	розв'язок	<i>[підпис]</i>
3	05.10	середня	Болуки та моравинки	Курчимо	<i>[підпис]</i>
4	9.35-10.00		(математика)	есемет. розв.	<i>[підпис]</i>
5	06.10	середня	Тамаринди, Розв'язок	Курчимо	<i>[підпис]</i>
6	9.00-9.25		о. мовчухи книжки "Кавчун"	есемет. розв.	<i>[підпис]</i>
7	06.10	середня	Олімп - тривимця	Курчимо	<i>[підпис]</i>
8	10.30-10.55		(математика у якомусь)	есемет. розв.	<i>[підпис]</i>
9	07.10	середня	Сьогоднішні амсові	розв. мовчухи	<i>[підпис]</i>
10	9.00-9.25		вигляд за допомогою своїх урядів	розв'язок	<i>[підпис]</i>
11	07.10	середня	Олімп - тривимця	Фізич. вихов.	<i>[підпис]</i>
12	10.10-10.35		(розв'язок	<i>[підпис]</i>
13	10.10	середня	Беседа за д/кармишко	фізич. вихов.	<i>[підпис]</i>
14	9.00-9.25		Олімпуроби брата-все доведе	розв'язок "математика"	<i>[підпис]</i>
15	19.10 9.35-10.00	середня	Тодарунок для мамуці	Курчимо (амовинки) есемет. розв.	<i>[підпис]</i>

Облік проведених студентом-практикантом залікових занять

№	Дата, час	Вікова група	Тема заняття	Розділ програми	К-ть балів	Підпис вихователя/методиста
1	11.10 9.00-9.25	середня	Беседа, до якої не мали шведи "Вра, в'язки в мене"	фізич. вихов. кабін. розв'яз.	5	<i>[підпис]</i>
2	12.10 9.00-9.25	середня	"Тодарунок до олімпуроби" (робота мовчухи)	фізич. вихов. розв'язок	5	<i>[підпис]</i>
3	20.10 9.00-9.25	середня	"Тодарунок до олімпуроби" (робота мовчухи)	Курчимо есемет. розв.	5	<i>[підпис]</i>
4	27.10 9.00-9.25	середня	"Тодарунок до олімпуроби" (робота мовчухи)	Курчимо есемет. розв.	5	<i>[підпис]</i>
5						

Облік роботи групового методиста, методиста з педагогіки і психології

Дата	Виконана робота	Підпис
12.09.16	Робота з виробництва медальонів країни та СНТ. Проведення інструктажу з техніки безпеки на виробничій території. Попереджувальні заходи щодо виконання робіт згідно з умовами проходження практики	
14.09	Заневерення на ітервівувача нова програму (класу) робітниками - працівниками	
3.10.16	Консультація щодо покращення провального виробництва - виробничої практики у відношенні умов роботи на виробничій території при роботі працівників	
7.10.16	Консультації з приводу організації проведення заходів з безпеки і професійної структури виконання робіт.	
11.10	Консультація з приводу проведення звітної роботи на тему «Смарти сьогодні»	
25.10	Консультація з приводу роботи звітної документації на тему існуючих умов роботи	
27.10	Консультація з приводу організації звітної документації з організації практики	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Керівнику _____

На підставі наказу від 01 грудня 2015 року №242/344 направляємо на практику студентів _____

_____ курсу _____ факультету,

які навчаються за напрямом підготовки (спеціальністю) _____

Назва практики _____

Строки практики з „_____” _____ 20__ року

по „_____” _____ 20__ року

ПРІЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ

Старшим групи призначено студентку (та) _____

М.П.

Декан _____

Керівник практики факультету _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ІНТЕРНЕТ ДЖЕРЕЛА

www.mon.gov.ua/education/average
www.mon.gov.ua/education/average/Bazova_programa.pdf
www.pedagogicalcollege.lviv.ua/pedagogichna-praktika/
www.skachatreferat.ru/poisk/педагогічна-практика-в-днз/8
www.kgpa.km.ua/?q=node/130
www.coolreferat.com/Пропедевтична_педагогічна_практика_с_тудентів_за_вимогами_кредитно-модульної_системи
www.coolreferat.com/Пухливі_ігри_в_дошкільному_навчальн_ому_закладі_язик=український
www.kgpa.km.ua/?q=node/194
<http://www.ocbima.com/pageid-1081-6.html>
<http://umachka.uaprom.net/p3949633-svt-logoritmchn-zanyatty.html>
http://www.ipe.poltava.ua/file/psychologist/pcuxolog_slygba/5.6.pdf
http://geo.mdpu.org.ua/index.php?option=com_mtree&task=view&link&link_id=1697&Itemid=0
<http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/296609.html>
<http://www.google.com.ua/search?q=%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%BA%D0B8&ie=utf-8&oe=utf8&aq=t&rls=org.mozilla:ru:official&client=firefox-a>
http://dnz323.edu.kh.ua/navchaljno-vihovnij_proces/rozkлад_zanyatj/
http://kdpu.edu.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1049&Itemid=228
[http://dnz323.edu.kh.ua/navchaljno-vihovnij_proces/rozkлад_zanyatj/](http://dnz323.edu.kh.ua/navchaljno-vihovnij_proces/rozklad_zanyatj/)
<http://adpeca.info/?searchtext=%EB%B3%EF%EB%E5%ED%E D%FF+%E2+%E4%ED%E7&srch=2>
<http://detmir.com.ua/filter/dev-10>
<http://detmir.com.ua/filter/dev-110>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аркин Е. А. Дошкольный возраст / Е.А. Аркин. – М. : Раб. пр., 1927. – С. 22–23.

2. Базовий компонент дошкільної освіти : затверджено наказом МОН, молоді та спорту 22 травня 2012 р. за № 615 / [наук. керівник А. М. Богуш; авт. кол.: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л. та ін.] – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.

3. Беленька Г. В. Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці : монографія / Г.В. Беленька, О. Л. Богініч, З. Н. Борисова та ін. ; за заг. ред. І.І. Загарницької. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 310 с.

4. Васянович Г.П. Морально – правова відповідальність педагога (теоретико-методологічний аспект): [монографія] / Г.П. Васянович. – Вид. 2 – ге. – Л.: «Норма», 2002. – 232с.

5. Вільчковський Е. С. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е.С. Вільчковський, О. І. Курок. – Суми : Університетська книга, 2011. – 428 с.

6. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 6.010101 «Дошкільне виховання» / [Авт. кол. :Л. Артемова, Г. Беленька, О. Богініч та ін. ; наук. кер. В. Бондар]. – К., 2006. – 258 с.

7. Горобаха Н. М. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи : навчальний посібник для вузів напрямку підготовки «Дошкільна освіта» / Н.М. Горобаха, Т.І. Поніманська. – Київ : Слово, 2009. – 279 с.

8. Діагностика психічного розвитку дітей раннього віку: Метод. рекомендації / Укл. Н. В. Карпенко-Сашньова. – К.: ІЗМН, 1996. – 60 с.

Дуброва В.П. Педагогическая практика в детском саду: Учеб. пособие для студентов пед. учеб. заведений. / В.П. Дуброва, Е.П. Милашевич. – М.: Изд. центр «Академия», 1998. – 160 с.

9. Закон України «Про вищу освіту» : станом на 20 лютого 2015 року. – Х. : Право, 2015. – 104 с.
10. Закон України «Про дошкільну освіту» // Дошк. виховання. – 2001. – № 2. – С. 3–7.
11. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». – К., 1993. – 22 с.
12. Ознайомлення дошкільників з природою. Хрестоматія / Упорядник Н.М. Горопаха. - Рівне, 2007.
13. Комісарик М. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : підручник / М. Комісарик, Г. Чуйко. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2013. – 484 с.
14. Кошель А. П. Формування культури здоров'я майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу у процесі професійної підготовки закладах : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Кошель Анна Павлівна. – Глухів, 2015. – 226 с.
15. Кошель В.М. Організація охорони життя і здоров'я дітей у дошкільних навчальних закладах / В.М. Кошель // Особливості модернізації дошкільної та початкової освіти Чернігівщини. – Чернігів, 2013. – С. 50–57.
16. Кузьмінський А.І. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 429 с.
17. Машкіна Л.А. Педагогічна практика в системі ступеневої підготовки вихователів дітей дошкільного віку. Навчальна програма та методичні рекомендації щодо її реалізації. – Хмельницький: Вид-во ХГПІ, 2002. – 58 с.
18. Наскрізна програма практики студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта». – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – 48 с.
19. Окерешко О.А. Побудова інтегрованого психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини в освітньому процесі ДНЗ. Навчально-методичний посібник. Дошкільний навчальний заклад ясла-садок №2. / О.А. Окерешко. – «Теремок» – Березне, 128с.

20. Олійник Л.М. Я працюю з малюками. Планування та діагностика в першій молодшій групі дошкільного навчального закладу. / Л.М. Олійник, І.А. Романюк – Харків, 2007.

21. Панько Е. А. Психология деятельности воспитателя детского сада : учеб. пособие для пед. ин-тов / Е. А. Панько. – Мн. : Вышэйшая. школа, 1986. – 157 с.

22. Педагогіка вищої школи / за ред. М. М. Фіцула – К. : Академія, 2014. – 456 с.

23. Педагогическая практика студентов факультетов дошкольного образования: Учеб. пособие/ Л.М.Волобуева, В.И.Ядэшко, Л.И.Павлова и др. – М.: Изд. центр «Академия», 1999. – 224 с.

24. Педагогічна майстерність / за ред. І. А. Зязюна. – К. : Вища шк., 1997. – 349 с.

25. Підготовка вихователя до розвитку особистості дитини в дошкільному віці : монографія / Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, З.Н. Борисова та ін. ; за заг. ред. І. І. Загарницької. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 310 с.

26. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів освіти України: Наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1999 р. № 93 // Збірник законодавчих та нормативних актів про освіту. Випуск 1. – К., 1994. – С.139-153.

27. Поліщук В.М. Вікова і педагогічна психологія : навч. посібник / В. М. Поліщук. – Суми : Університетська книга, 2010. – 352 с.

28. Рудік О. А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ / О.А. Рудік. – Х. : Основа, 2010. – 331 с.

29. Стрілець С. І. Зміст і навчально-методичне забезпечення педагогічної практики студентів спеціальності «Дошкільна освіта» / С.І. Стрілець, А.П. Кошель, В.М. Кошель. – Чернігів : ФОП Ремізова В. М., 2013. – 38 с.

30. Шулдик Г.О.Педагогічна практика: навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. / Г.О Шулдик, В.І. Шулдик – К. : Науковий світ, 2000. – 143 с.

КАЛЕНДАР НА 2017 РІК

СІЧЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ЛЮТИЙ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

БЕРЕЗЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

КВІТЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ТРАВЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ЧЕРВЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ЛИПЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

СЕРПЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ВЕРЕСЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ЖОВТЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ЛИСТОПАД

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ГРУДЕНЬ

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Для нотаток